

II 1. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

2. ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ

3. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ И ПРЕДМЕТИ ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ

4. ПРОГРАМИ АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ

Слободне наставне активности (у 5. и 6. разреду шк. 2018/19.г.):

1. Чувари природе
2. Свакодневни живот у прошлости
3. Цртање, сликање и вајање

Ваннаставне активности наведене су у Годишњем плану рада школе за шк. 2018/19.

годину.

За 1-4. полазне основе:

1. Закон о основама система образовања и васпитања („Сл.гласник РС“бр.88/2017.)
2. Закон о основном образовању и васпитању („Сл.гласник РС“ бр.55/2013 и 101/2017)
3. Правилници о наставним плановима и програмима за поједине разреде основне школе/правилницима о плановима наставе и учења („Сл.гласник РС-Просветни гласник", бр. 5/01,8/03,10/04,20/04,1/05,15/05,3/06,15/06,6/07,7/07,10/07,2/08,5/08,7/08,6/09,2/10,7/10 и 3/11, 7/11,1/13,4/13,8/13,14/13,5/14,11/14,11/16,6/17,7/17,8/17,9/17,10/17.)

5. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

За ученике којима је стално или повремено потребна помоћ у савладавању програма и учењу, школа организује допунску наставу. У допунску наставу се могу укључити ученици као наставници ментори. Настава се организује радом у групама, у паровима или индивидуално, уз прилагођавање и избор садржаја. Број ученика је променљив у зависности од постигнутих ефеката. Допунска настава се организује за ученике од 1-8. разреда са једним часом недељно, годишњи фонд часова је 36, а за ученике 8. разреда 34 часа.

За ученике са посебним способностима, сколоностима и интересовањима за поједине предмете, школа организује додатну наставу. Настава се организује радом у групама, у паровима или индивидуално, као и на менторском принципу.

Ученици се добровољно опредељују ради проширења знања и задовољења посебних интересовања, даљег развијања способности и самосталног истраживања кроз литературу и додатне активности. Годишњи фонд часова за ученике од 4-7. разреда је 36, а за ученике 8. разреда 34 часа.

6. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Културне активности доприносе проширењу утицаја школе на васпитање ученика и културном развоју окружења школе. Садржај културних активности усмерени су према потребама ученика и друштвене средине, а обухватају: прославу Дана школе, прославу

почетка и краја школске године и завршетка основношколског образовања и васпитања, прославе школских и државних празника, обележавање важних датума, организовање приредби, представа, изложби, трибина, књижевних вечери, предавања, такмичења и смотри, квизова, спортских такмичења, посете установама културе, публиковање дечијих радова, заједничке активности школе и јединице локалне самоуправе.

време	садржај активности
септембар	<ul style="list-style-type: none"> ▪ свечани пријем првака ▪ сусрет са песником
октобар	<ul style="list-style-type: none"> ▪ крос ▪ Дечија недеља – радно, забавно, културно и спортско обележавање ▪ изложба дечијих радова ▪ литерарно и ликовно стваралаштво ▪ биоскопска/позоришна представа
новембар	<ul style="list-style-type: none"> ▪ обележавање Дана просветних радника ▪ посета музеју ▪ посета ликовној изложби ▪ књижевно вече
децембар	<ul style="list-style-type: none"> ▪ новогодишњи празници ▪ биоскопска представа ▪ у госте нам долази...
јануар- фебруар	<ul style="list-style-type: none"> ▪ прослава Дана Светог Саве – културно-уметнички програм ▪ књижевно вече ▪ посета галерији/музеју
март-април	<ul style="list-style-type: none"> ▪ екологија у мојој школи (ликовно, литерарно и производно стваралаштво) ▪ дани пролећа – школска такмичења ▪ Дан жена – 8. март (обележавање) у матичној школи и ИО ▪ позоришна/биоскопска представа ▪ екскурзије ученика
мај-јун	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Дан школе (презентација школског листа, изложба цвећа, изложба ликовних радова, културно-забавни програм,...) ▪ литерарно стваралаштво – представљање средини ▪ обележавање Дана победе ▪ акција тражења помоћи из друштвене средине за решавање конкретних школских проблема (из екологије, безбедности ученика, организовања сусрета са другим школама и сл.) ▪ завршне свечаности за ученике 4. и 8. разреда ▪ спорт – музика – дружење ▪ видовданска свечаност – културно-забавни програм, изложба, ђачко стваралаштво, спортска такмичења ▪ видео и фото материјал из живота школе

Интеграција школе у друштвену средину обезбедиће се кроз:

раз.	вид сарадње	време реализације
1-4.р.	Спортски центар, Дом здравља, Дечији вртић	септембар, мај
1-8.р.	Народна библиотека	по посебним плановима
1-8.р.	Дом културе	-//- -//-

-//-	музеј, галерија	-//- -//-
------	-----------------	-----------

7. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

Програм школског спорта реализује се у циљу развоја и практиковања здравог начина живота, развоја свести о важности сопственог здравља и безбедности, о потреби неговања и развоја физичких способности, као и превенције насиља, наркоманије и малолетничке деликвенције. Програмом су обухваћени сви ученици, а реализује се кроз:

Свакодневно физичко вежбање које ће обухватити часовно, ванчасовно и ваншколско време,

Јесењи крос,

Недеља школског спорта,

Активно учешће ученика у школским спортским секцијама (фудбалска, одбојкашка, кошаркашка);

Традиционални Светосавски турнир у шаху за ученике од III до VIII разреда;

Одељењска и међуодељењска такмичења у спортским играма,

Учешће ученика на такмичењима која су у програму Министарства просвете, науке и технолошког развоја,

Пролећни крос,

Недеља школског спорта,

Међуодељењска такмичења у малом фудбалу за ученике од V до VIII разреда,

Спортска такмичења ученика у оквиру програма обележавања Дана школе.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја покренули су програм „Покренимо нашу децу“

На основу забрињавајућих података и резултата везаних за физичку активност и здравствено стање деце до којих су дошли истраживачи, како у свету тако и код нас. Значај програма „Покренимо нашу децу“ огледа се у томе што је препознао нарастајуће проблеме деце млађег школског узраста, а који се тичу неправилног држања тела гојазности и хипокинезије. Циљ пројекта је превенција настанка деформитета кичменог стуба и тела уопште применом одговарајућих превентивних вежби у складу са узрастом ученика.

садржај	носиоци	време реализације.
1.Весела столица	Учитељи,ученици	током године
2. Причам ти причу	Учитељи,ученици	током године
3.Разиграна палица	Учитељи,ученици	током године
4.Музичка гимнастика	Учитељи,ученици	током године
5.Плеши и заледи се	Учитељи,ученици	током године
6.Јесење играрије	Учитељи,ученици	Септембар,октобар,новембар
7.Зимске играрије	Учитељи,ученици	Децембар,јануар,фебруар
8.Пролећне играрије	Учитељи,ученици	Март,април,мај,јун

8. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програми превенције других облика ризичног понашања остварују се кроз различите наставне и слободне активности са ученицима, запосленима, родитељима/ односно другим законским заступницима, у сарадњи са јединицом локалне самоуправе, у складу са утврђеним потребама. У остваривање програма укључују се и физичка и правна лица са територије јединице локалне самоуправе, установе у области културе и спорта, вршњачки посредници, као и лица обучена за превенцију и интервенцију у случају насиља, злостављања и занемаривања и других облика ризичног понашања.

У складу са основним принципима и циљевима Посебног протокола сачињен је програм заштите ученика од насиља, руководећи се бројем, врстама и учесталашћу ситуација насиља, злостављања и занемаривања у школи, проценама ученика, наставника, родитеља и школског полицајца о сигурности и постојању безбедне климе у школи и раније реализованим поступцима са циљем превенције насиља у школи и унапређења сарадње и разумевања свих учесника у образовно-васпитном процесу.

Циљеви програма:

1. Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад школе за препознавање насиља, злостављања и занемаривања
2. Дефинисање поступака и процедура за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља
3. Информисање свих укључених у рад школе о процедурама и поступцима за заштиту од насиља
4. Спровођење поступака реаговања у ситуацијама насиља
5. Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања
6. Умрежавање свих кључних носилаца превенције насиља (Савет родитеља, Школски одбор, Ученички парламент, Наставничко веће); умрежавање са другим школама у којима се реализује пројекат ШБН.

садржај	динамика	носиоци
Превентивне активности		
Упознавање са Посебним протоколом	септембар/новембар	од. старешине
Дефинисање правила понашања и последица кршења правила – први разред, редефинисање правила понашања на нивоу школе	септембар/новембар	одељењске старешине
Дефинисање правила понашања заученике, родитеље и запослене и истицање правила на огласној табли (или улазним вратима)	септембар/октобар	одељењске старешине
Дефинисање правила понашања за дежурне наставнике	септембар	наставници, стручни сарадници, директор
Истицање унутрашње заштитне мреже у холу школе	септембар/октобар	УП, стручни сарадници
Организовање стваралачких	септембар/октобар	од. старешине,

креативних радионица	март/април	наставници, сарадници, ученици
----------------------	------------	-----------------------------------

Активност	Носиоци активности	Динамика
-----------	--------------------	----------

Спортске активности посвећене безбедном и сигурном школском окружењу	септембар/октобар март/април	од.старешине, ученици, наставници,
Форум сцене Цртани филм „Уа неправда“ -1. разред Радионице ШБН	током године	наставници, ученици, стручни сарадници
Обележавање Дана безбедног интернета	друго полугодиште	стручни сарадници, наставници, ученици
Сарадња са родитељима кроз радионице и предавања Дигитално насиље- предавање за родитеље и ученике – МУП	током године	од.старешине, родитељи, стручни сарадници
Сусрети са школама из окружења у којима се реализује програм Школа без насиља ради размене примера добре праксе	током године	наставници, ученици, директор, стручни сарадници
Интервентне активности		
Решавање конфликтних ситуација у школи (Кутак за медијацију)	током године	наставници, ученици, стручни сарадници
Поступање по корацима – редоследу поступака у случају интервенције: -процена нивоа ризика -заустављање насиља -заштитне мере -информисање надлежних служби -праћење ефеката предузетих мера	током године	Тим за заштиту ученика од насиља

Мере превенције насиља и повећање сарадње међу ученицима, наставницима и родитељима

Реализација програма за заштиту ученика од насиља:		
Први разред- цртани филм „Уа неправда“	Учитељи првог разреда	Прво полугодиште
Од другог до осмог разреда-организовање радионица из програма Школа без насиља	Одељенске старешине од 2. до 8. разреда, ученици	Током године
Форум сцене	Тим за заштиту ученика од насиља	
Спречавање електронског насиља (два цртана филма)	Одељенске старешине, ученици	Друго полугодиште
Организовање обуке за ученике (вршњачка медијација)	Стручни сарадници, ученици	Прво полугодиште
Бонтон (презентације, филмови, радионице)	Одељенске старешине	
Радионице „Твоје знање мења све“	Стручна служба	
Повећање сарадње са родитељима кроз радионице и предавања	Одељенске старешине, родитељи, стручна служба	Прво полугодиште
Заједничко доношење правила понашања у школи, договор о доследном придржавању истих од стране наставника и ученика и реституција (шта кад неко не поштује правила)	Одељенске старешине, ученици	Септембар
Праћење и извештавање ОС о васпитном раду са ученицима	ОС	

Предлагање и спровођење мера за унапређивање васпитног рада, мера безбедности и активности за заштиту ученика од НЗЗ	ОС, наставници, стручна служба, ПА	
--	------------------------------------	--

9. ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

Ваннаставне активности ученика школа реализује у циљу јачања образовно-васпитне делатности, подстицања индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и целисходног коришћења слободног времена, као и ради богаћења друштвеног живота и разоноде ученика, развијања и неговања другарства и пријатељства.

У овим активностима, ученици својим радом буде и развијају интелектуалну и истраживачку радозналост. Ваннаставне активности организују се у области друштвених наука, технике, културе, уметности, медија и спорта. Школа ће посебну пажњу посветити формирању спортских секција, изради школског листа и укључивању у хуманитарне акције.

На почетку школске године, ученици се опредељују за одређену активност према свом искуству, интересовању и способности са циљем употпуњавања наставног садржаја новим креативним идејама и иновативним начинима рада. Ваннаставне активности ученика организују се по групама у оквиру одељења или разреда. За рад сваке групе предвиђен је један час недељно.

10. ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Кроз програм професионалне оријентације, а у сарадњи са установама за професионалну оријентацију, школа помаже родитељима/другим законским заступницима и ученицима у избору средње школе и и занимања, према склоностима и способностима ученика. У том циљу школа прати развој ученика и информисе их о карактеру и условима рада појединих занимања. Школа формира тим за професионалну оријентацију ради праћења индивидуалних склоности ученика и пружања помоћи ученицима и њиховим родитељима у избору средње школе и занимања. Тим у чијем су саставу стручни сарадници и наставници реализује програм професионалне оријентације за ученике 7. и 8. разреда.

Рализација програма ПО оствариће се кроз пројекат *Професионална оријентација на прелазу у средњу школу*, који има за циљ успостављање функционалног и одрживог програма ПО за ученике који завршавају основну школу. Основни циљ програма ПО је подстицање развоја личности ученика до промишљене, ваљане и реалне одлуке о избору школе и занимања, планирање каријере и укључивање у свет рада.

редни бр.	садржај активности	време	извршилац
1.	Презентација програма ПО на УП, ОЗ 7. и 8.р.	септембар	педагог, психолог
2.	Радионице ПО за ученике 7. и 8.р.	током год.	тим за ПО
3.	Уређивање кутка за ПО	током год.	педагог

4.	Представљање средњих школа из округа путем различитих видова комуникације Посета сајму професионалне оријентације у Пироту	мај	тим за ПО спољни сарадници
5.	Индивидуални саветодавни рад са ученицима који имају посебне проблеме у опредељивању и помоћ у избору занимања	мај	педагог, психолог, ОС
6.	Информисање ученика о новинама у систему средњег образовања	током године	педагог
7.	ПО у школском листу ПО на сајту школе	мај/јун	Тим за ПО Наставници (СЈ и информатика)

Програм професионалне оријентације рализује се у свим разредима на часовима одељењског старешине, часовима редовне наставе, изборним програмима, ваннаставним активностима, пројектној настави.

11. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Циљеви програма

- Стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здрављем и здравим начином живота и развојем хуманизације односа међу људима;
- Унапређивање хигијенских и радних услова у школи и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље;
- Остваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице на развоју, заштити и унапређивању здравља ученика.

Здравствену заштиту ученика школа спроводи у сарадњи са здравственим установама, а реализује се и у школи и у здравственој установи кроз: систематски преглед ученика који полазе у први разред, редовне систематске (педијатријске и зубне) прегледе и вакцинације, едукативна предавања на различите теме у циљу стицања знања, формирања ставова и понашања ученика у вези са здрављем и здравим начином живота и развојем хуманизације односа међу људима, унапређивање хигијенских и радних услова у школи и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље.

садржај активности	време реализације	носиоци активности
школска хигијена	током целе године	одељењске старешине
заразне болести	децембар-март	лекари Дома здравља
систематски преглед	целе године	-//-
хумани односи међу половима (7. и 8.р.)	новембар, март	стручни сарадници одељењске старешине
болести зависности (пушење, наркоманија, алкохолизам)	новембар-мај	стручни сарадници, спољни сарадници
здрави стилови живота	новембар-мај	лекари Дома здравља
СИДА-недеља борбе против СИДЕ	децембар	Стр. сарадници, спољни сарадници
Април-месец здравља	април	лекари Дома здравља
хигијена уста и зуба	током године	школски стоматолог

12. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Социјалну заштиту ученика школа спроводи у сарадњи са надлежним установама и обухвата све ученика, а посебно из осетљивих друштвених група. Школа организује прикупљање средстава за помоћ ученицима из осетљивих друштвених група, кроз акције друштвено- корисног рада, других добровољних акција и активности поводом обележавања Дечије недеље.

Школа у сарадњи са Црвеним крстом обезбеђује средства за хигијену и пакете прехранбених производа за ученике из социјално најугроженијих породица.

У сарадњи са ЦСР-ом планира се и остварује додатна подршка ученицима којима је она неопходна.

13. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Програм заштите животне средине реализује се кроз активности усмерене на развој еколошке свести и очување природних ресурса са акцентом на упознавање са коришћењем и рационалном употребом тих ресурса у области енергетике. Реализацијом програма школа доприноси заштити животне средине. Програм се остварује локалним еколошким акцијама, учешћем у акцији „Очистимо Србију/Бабушницу“, заједничким активностима школе, родитеља / других законских заступника и јединице локалне самоуправе учешћем у акцијама сакупљања рециклажног материјала, обележавањем значајних датума и активностима у Априлу – месецу здравља. Ученици и наставници ангажују се на изради еколошких пројеката за које се неопходна финансијска средства обезбеђују кроз конкурсе и донације.

Од посебног интереса за развој школе јесу питања везана за очување и унапређење животне средине. Еколошким питањима бавиће се сви запослени у школи у свом домену.

садржај	носиоци	време реализације.
1. израда зидних новина и презентација ученика VII и VIII разреда у оквиру „Светског дана заштите озонског омотача“	наставници хемије и биологије	септембар
2. функционално опремање хола за презентацију рада секција	руководиоци секција	септембар-јун
3. уређење зелених површина у дворишту	наставници биологије	септембар-јун
4. учешће у акцијама сакупљања рециклажног материјала – сакупљање старе хартије	ученици, одељењске старешине	октобар
5. „Бирам храну која је добра за здравље“ Активности на месечном нивоу: дан без брзе хране, недеља промоције здраве исхране, дан без грицкалица, дан пешачења, уживам воће, викенд без кока-коле, вода је моје омиљено пиће, у здравом телу здрав дух	наставници, ученици	септембар-јун, по једна активност месечно
6. опремање школских просторија цвећем и одржавање – „Засади и негуј своју биљку“	наставници биологије, ученици	септембар-јун
7. уређење биокутка у школском простору	наставници биол.,	током године

	ученици	
8. уређење еколошких паноа	наставници, ученици	током године
9. изложба саксијског цвећа	наставници биологије	мај
10.очистимо планету; израда зидних новина, презентација, чишћење одређеног простора у нашем месту	наставници координатори, ученици	април
11.„Здрави стилови живота“ – здрава исхрана, физичка активност, уздржавање од опојних средстава	наставници, спољни сарадници	април
12.уређење школског парка у оквиру „Светског дана паркова“	ученици, одељењске старешине	мај
13.обележавање: Дана екологије Дана вода Дана шума Светског дана здравља	наставници биологије	током године
14.опремање паноа из здравственог васпитања на теме: ПАС и АИДС	наставници биологије спољни сарадници	током године
15.обележавање „Светског дана заштите животне средине“	ученици „чуvari природе“ и њихови наставници	јун

14. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Школа као установа од посебног интереса за локалну заједницу, прати и укључује се у дешавања на територији своје локалне самоуправе.

Сарадња са представницима локалне самоуправе остварује кроз различите облике: планирање садржаја и начина сарадње, нарочито о питањима од којих зависи развитак школе и унапређивање квалитета њеног рада, реализацију заједничких активности, вредновање ефеката и квалитета заједнички реализованих активности.

Сарадња са локалном самоуправом остварује се у следећим областима и активностима:

- Финансирање материјалних трошкова рада школе;
- Учесће представника локалне самоуправе у раду Школског одбора и Стручног актива за развојно планирање;
- Реализацији заједничких пројеката у којима је локална самоуправа носилац пројекта, а школа партнер или обрнуто: школа носилац пројекта, а локална самоуправа партнер;
- Реализацији заједничких активности: еколошких, хуманитарних, културно-забавних, спортских и слично;
- Организацији такмичења ученика у складу са календаром такмичења који за сваку школску годину доноси министар просвете;
- Награђивање најуспешнијих ученика такмичара и њихових ментора;
- Пријеме за најуспешније ученике и њихове менторе;
- Пријеме делегација ученика поводом Дечје недеље и поводом различитих школских активности у којима је неопходна подршка локалне самоуправе;
- Подршку организовању сарадње са другим школама са подручја општине и округа;

- Подршку у организовању рада општинског Савета родитеља;
- Учешће у предлагњу истакнутих образовних установа и појединаца-наставника и ученика, за доделу Светосавске награде општине Бабушница;
- Учешће представника локалне самоуправе на свечаностима које се одржавају у школи: свечани пријем првака, обележавање Дана Светог Саве, Дана школе, Видовдана;
- Материјална помоћ породицама ученика првог разреда;
- Набавка бесплатних уџбеника за треће и четврто дете у породици;

15. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима/другим законским заступницима ученика, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења. Програм сарадње са породицом остварује се кроз индивидуалне разговоре са родитељима, Дан отворених врата, родитељске састанке, групне разговоре са родитељима, ангажовањем родитеља у различитим школским активностима, заједничке активности родитеља, наставника и ученика, организовање предавања, округлих столова, семинара, радионица на актуелене теме, учешће родитеља у професионалној оријентацији ученика, анкетирање родитеља ради праћења успешности остваривања програма сарадње са породицом, учешће у тимовима.

Унапређивање циљева и задатака појединих аспеката васпитања у великом степену зависи од квалитета сарадње школе и родитеља. Ова сарадња се углавном огледа у пружању помоћи родитељима за што успешније остваривање васпитне улоге породице, као и ангажовања родитеља у реализацији васпитних задатака школе. У томе им помажу одељењске старешине, школски педагог и психолог и директор школе. Два су правца деловања: помоћ родитељима у остваривању васпитне функције породице и укључивање родитеља у живот и рад школе.

За успостављање организоване сарадње са институцијама друштвене средине ради остваривања васпитних циљева неопходна је свестрана, континуирана сарадња школе и друштвене средине.

Ученици који желе да се баве спортом, програмима културе и истраживањима изван школе укључују се у разне активности клубова, удружења, ликовних колонија и друге облике организовања који им помажу да испоље своје склоности и омогуће им стваралачки рад.

Има ученика са проблемима које школа није у могућности да реши, већ је потребна стручна помоћ здравствених, социјалних и других институција из локалне средине и шире.

Сарадња учитеља са родитељима омогућава прикупљање података о дететовим потребама, интересовањима, склоностима, навикама и већ стеченим знањима. Учитељ упознаје индивидуалност детета и његове породице и може да планира прикладни наставни садржај. Што је дете млађе, то је важније да учитељи континуирано информишу породицу о садржајима рада, да пружају информације о циљевима, постигнутим исходима и начину рада у школи, да би родитељи знали шта школа очекује од њих и њиховог

детета. Пошто су родитељи и учитељи модел детету, јако је важно да њихово васпитно деловање и образовни утицај буду усклађени.

Добра сарадња омогућава и квалитетније и активније учешће родитеља у раду школе. Они могу да дају идеје и сугестије за рад, да учествују у планирању и реализацији активности. Такође, родитељи имају нову улогу у образовању деце са посебним образовним потребама, за дете коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека и доноси индивидуални образовни план. За ученика са изузетним способностима, установа такође доноси индивидуални образовни план. Родитељ даје сагласност за спровођење индивидуалног образовног плана.

Родитељи су и посматрачи, они прате школске активности и заједно са наставницима, анализирају процес учења, учествују у процесу самовредновања рада школе и у остваривању програма професионалне оријентације. Родитељи учествују у реализацији школских пројеката. Њихово учешће може бити осмишљено и кроз улоге организатора и извора знања (реални сусрети).

Школа планира и реализује и нове облике сарадње са родитељима у циљу боље информисаности и комуникације, а у складу са циљевима Акционог и Развојног плана школе.

16. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Програм екскурзија

Образовно-васпитни циљеви

Циљ екскурзије, као облика образовно-васпитног рада, јесте да допринесе остваривању сврхе, циљева и задатака образовања, као и циљева и задатака наставних предмета; да ученици напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа; да се оспособе и решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама; да развију мотивисаност за учење и заинтересованост за наставне садржаје, као и непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног, историјског и духовног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзија

Задаци екскурзија су продубљивање, проширивање и обогаћивање знања и искустава ученика, оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примењивање знања и умења; развијање љубави према отаџбини, њеној историји, култури и природним лепотама; неговање позитивног односа према националним, културним, етичким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама; успостављање и неговање непосреднијих односа између наставника и ученика и ученика међусобно; подстицање поштовања људских и грађанских права и слобода; проучавање објеката и феномена у природи, уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; схватање значаја здравља и здравих стилова живота; развијање интересовања за природу и изграђивање

еколошких навика; подстицање испољавања позитивних емоционалних дружења; подстицање самосталности ученика и одговорности за сопствено понашање; развијање способности оријентације у простору..

Садржаји екскурзија по разредима наведени су у Годишњем плану рада школе за сваку школску годину.

Носиоци предвиђених садржаја и активности:

Носиоци припреме, организације и извођења програма екскурзија су директор школе, стручне вође пута, одељењске старешине или други наставници које одреди директор школе, а који су добили сагласност одељењског већа.

Директор школе је дужан да организује консултативне разговоре пре извођења путовања, што подразумева укљученост свих интересних група у процес одлучивања и планирања.

Директор школе је у обавези да, најкасније 48 часова пре отпочињања путовања обавести надлежни орган унутрашњих послова о: превознику, месту и времену поласка ученика, броју ангажованих аутобуса и пријављених ученика, наставног и другог особља које учествује у извођењу путовања. Орган унутрашњих послова ће извршити контролу документације и техничке исправности возила одређених за превоз непосредно пре отпочињања путовања.

Директор школе је дужан да од агенције затражи документацију којом она доказује референце и искуство у ђачком и омладинском туризму.

За сваку од екскурзија директор одређује стручног вођу пута.

Стручни вођа пута прати и спроводи програм који се односи на остваривање постављених образовно-васпитних циљева и задатака и одговарајуће садржаје.

Одељењски старешина координира остваривање садржаја и активности предвиђених програмом екскурзије, стара се о безбедности и понашању ученика, као и о придржавању утврђених правила понашања, са којима се ученици и њихови родитељи упознају на заједничком састанку, коме присуствује и стручни вођа пута.

Одељењски старешина обавештава родитеље о програму и цени екскурзије, избору агенције, бруто износу дневнице и осталим условима путовања. Прикупља писмене сагласности родитеља за извођење екскурзије.

Писмене сагласности родитеља саставни су део уговора који закључује директор школе са одабраним понуђачем.

За путовања дужа од једног дана обезбеђује се лекар-пратилац.

За сва путовања дужа од једног дана неопходно је да родитељ/старатељ достави здравствени лист.

Здравствени лист садржи податке о здравственом, физичком и психичком стању ученика, а издаје га ординирајући лекар на основу здравственог картона.

Директор школе, односно одељењски старешина и лекар обезбеђују тајност података из здравственог листа.

Техничка организација

Туристичка агенција изабрана од комисије школе као најповољнији понуђач за извођење екскурзије за поједине разреде за школску годину, са којом ће бити склопљен

уговор о реализацији екскурзија (по разредима) је носилац техничке организације екскурзије.

Дневне активности предвиђене програмом екскурзије морају бити реализоване до 24 сата.

Превоз ученика аутобусом не обавља се у време од 22 до 5 сати. Превозник пре отпочињања путовања подноси:

- записник о извршеном техничком прегледу аутобуса, не старији од 5 дана;
- тахографске улошке за претходна два дана за возаче који су ангажовани за превоз ученика.

Начин финансирања

Екскурзије се финансирају средствима родитеља ученика. Савет родитеља, на основу усаглашеног предлога родитеља ученика сваког одељења за које се изводи екскурзија, одлучује о висини дневница за наставнике. Дневнице се обрачунавају у бруто износу и исплаћују у складу са законом, на терет родитеља ученика који путују.

Вишедневна путовања уговарају се најмање на бази пуног пансиона, а једнодневна могу бити без уговореног оброка.

Извештај о извођењу екскурзије

После изведеног путовања, стручни вођа пута и представник туристичке агенције сачињавају забелешку о извођењу путовања, после чега стручни вођа пута у року од три дана сачињава извештај, који подноси директору, са оценом о извођењу и квалитету пружених услуга.

Ученици након изведеног путовања попуњавају анкетни лист.

Извештај се доставља Савету родитеља и Наставничком већу ради разматрања, а Школском одбору ради разматрања и усвајања.

Одељењски старешина упознаје родитеље са извештајем на родитељском састанку. Извештај о путовању саставни је део годишњег извештаја о раду школе.

Уколико се приликом разматрања извештаја о остваривању путовања оцени да предвиђени програм није остварен или да туристичка агенција није испоштовала уговорне обавезе, школа је дужна да у року од осам дана од завршетка путовања, поднесе приговор агенцији и да о томе обавести Министарство просвете и министарство надлежно за послове туризма.

17. ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Школска библиотека је место библиотечко-информационе, васпитно-образовне и културне активности школе.

У школској библиотеци прикупља се, обрађује и ученицима, наставницима и стручним сарадницима даје на коришћење библиотечко-информациона грађа (књиге, серијске публикације и др.). Библиотека је дужна да у свом фонду прикупља уџбенике и друга наставна средства намењена ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом, као и стручну литературу за наставнике и стручне сараднике.

Задатак школске библиотеке је да код ученика развија навике читања и коришћења библиотечких услуга, као и да ученике оспособљава да користе информације у свим

облицима и на свим медијима и омогући им да овладају вештинама потребним за учење у току целог живота.

Програм рада школске библиотеке на нивоу школе сачињен је са циљем повезивања са наставом и предметним садржајима, пројектном наставом, као и осталим програмима, који се у оквиру школског програма реализују на нивоу школе.

Активности које нису временски одређене: подстицање читања и помоћ у учењу и развоју информатичке писмености код ученика, организовање тематских изложби, покретање школског листа у штампаној или електронској форми, у сарадњи са активима наставника организовање одржавања часова пројектне наставе и наставних часова у библиотеци, обележавање дана рођења значајних личности из области културе, науке, књижевности, уметности и других области..

Активности које су временски одређене део су годишњег плана рада школе.

Библиотека је опремљена рачунаром који има приступ интернету, што омогућава корисницима библиотеке коришћење електронских информација, а такође запосленима у библиотеци електронско уређење библиотечког фонда.

18. ОСТАЛИ САДРЖАЈИ И АКТИВНОСТИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Ученички парламент

У последња два разреда основне школе организује се Ученички парламент ради:

- давања мишљења и предлога стручним органима, Школском одбору, Савету родитеља и директору о правилима понашања у школи, мерама безбедности ученика, годишњем плану рада, школском развојном плану, начину уређивања школског простора, избору уџбеника, слободним и ваннаставним активностима, учешћу на спортским и другим такмичењима и организацији свих манифестација ученика у школи и ван ње;
- разматрања односа и сарадње ученика и наставника, стручних сарадника и атмосфере у школи;
- обавештавања ученика о питањима од посебног значаја за њихово школовање и о активностима УП;
- активног учешћа у процесу планирања развоја школе и у самовредновању школе;
- предлагања чланова стручног актива за развојно планирање и тима за превенцију вршњачког насиља из реда ученика.

Парламент се бира сваке школске године.

Парламент чине по два представника сваког одељења 7. и 8. разреда у школи.

Чланове парламента бирају ученици одељењске заједнице сваке школске године. Чланови парламента бирају председника.

Парламент бира два представника ученика који учествују у раду школског одбора.

Ученички парламент има пословник о раду.

Програм рада парламента саставни је део годишњег плана рада школе.

Руководeћи, стручни органи и тимови у школи

Орган управљања у школи је Школски одбор.

Стручни органи су Наставничко веће, одељењска већа, педагошки колегијум, стручно веће за разредну наставу, стручна већа за области предмета, стручни активисти за развојно планирање и стручни активисти за развој школског програма.

Директор образује следеће тимове:

- 1)Тим за инклузивно образовање
- 2)Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања
- 3)Тим за самовредновање
- 4)Тим за обезбеђивање квалитета и развоја установе
- 5)Тим за развој међупредметних компетенција и предузетништва
- 6)Тим за професионални развој
- 7)Друге тимове за остваривање одређеног задатка, програма или пројекта

Педагошки колегијум чине председници стручних већа и стручних актива, координатори стручних тимова и стручни сарадници.

Стручни органи, тимови и педагошки колегијум старају се о обезбеђивању и унапређивању квалитета образовно-васпитног рада установе; прате остваривање школског програма; старају се о остваривању циљева и стандарда постигнућа; развоју компетенција; вреднују резултате рада наставника, васпитача и стручног сарадника; прате и утврђују резултате рада ученика; предузимају мере за јединствен и усклађен рад са децом и ученицима у процесу образовања и васпитања и решавају друга стручна питања образовно-васпитног рада.

Одељењски старешина има организационо-руководећу и педагошко-инструктивну улогу у раду са ученицима одељења којима је одељењски старешина, у сарадњи са њиховим родитељима и води прописану евиденцију и педагошку документацију.

Рад наведених органа прецизно се планира годишњим планом рада.

Летопис школе

-школа има летопис у коме се евидентирају све значајније активности делатност школе током школске године.

Пројекти

-у школи се реализује пројекат „Е-дневник“. Акциони план имплементације налази се у Развојном плану школе.

-обуке ученика, родитеља, семинари и стручна усавршавања наставника, вршњачке едукације и радионице,

Годишњим планом се прецизирају активности за једну школску годину.

Школа ће учествовати у другим пројектима (еколошки пројекти, пројекти унапређивања образовно-васпитне праксе, презентација примера добре праксе и сл.).

Презентовање школе и њених ученика

На школском сајту постављају се све инфромације о раду школе и сајт се ажурира са реализацијом разних активности. Посебна пажња посвећена је учешћу ученика на разним такмичењима и конкурсима и резултатима које остваре. На сајту се кратко презентују и различите активности из културних и спортских садржаја. На сајт се поставља и летопис школе.

Школа сваке школске године организује промоцију најуспешнијих ученике генерације

осмака, уз доделу пригодних награда и пријем ученика носиоца дипломе *Вук Караџић*.

Издвојено одељење Основне музичке школе „Др Драгутин Гостушки“ из Пирота почеће са радом у школској 2018/19. години на основу добијене сагласности МПНТР, а оствариваће прописане програме. Реализација ће допринети развоју талената и обогаћивању садржаја школског програма.

Продужени боравак је посебан облик образовно-васпитног рада са ученицима, који се реализује у основној школи, после или пре часова редовне наставе и у оквиру кога ученици имају самосталан рад и низ различитих облика слободних активности и један оброк.

Школа је благовремено поднела захтев МПНТР за отварање продуженог боравка у коме би се реализовао образовно- васпитни програм:

УЧЕЊЕ И ИЗРАДА ДОМАЋИХ ЗАДАТАКА

Самосталним радом, уз сталну стручну и педагошку помоћ и сарадњу са наставником, ученици би организовано и плански, утврђивали, продубљавали и усвајали нова знања, и навике. Рад на изради домаћих задатака свакодневно би се организовао у одређено време. Домаћи задаци урађени на часовима би се анализирали, исправљали и вредновали, али се не оцењују. Ученици који имају тешкоће у савладавању наставног градива добијали би помоћ у виду индивидуалног рада који подразумева допунске часове и додатно ангажовањенаставника.

Напреднијим ученицима у продуженом бораваку могу се плански и педагошки организовано задавати додатни задаци као што су:

- Читање домаће лектире,
- Читање листова и часописа за децу,
- Коришћење енциклопедија и разноврсних материјала са звучним и звучно-визуелним садржајима,
- Меморисање краћих поетских и прозних текстова,
- Вођење дневника и календара природе и друштва,
- Гледање одређених телевизијских емисија едукативног карактера.
- О планирању и остваривању ових активности ученика редовно би се упознавали родитељи на родитељским састанцима или на индивидуалним разговорима.
- Наставник у продуженом бораваку био би обавезан да води додатну педагошку документацију у Дневник образовно-васпитног рада који пружа увид у организацију и реализацију процеса рада продуженог боравка и омогућава континуирано праћење развоја и успеха ученика током школске године.

У дневник рада продуженог боравка, између осталог, уписиваће се мишљење о раду и напредовању ученика на крају сваког класификационог периода (прво тромесечје, прво полугодиште, друго тромесечје, друго полугодиште) у току школске године. Наставник уноси податке о самосталности при изради задатака, мотивацији за рад, концентрацији ученика, времену које је ученику потребно за извршавање задатака. Уписиваће се и

мишљење о раду ученика у слободним активностима, о прихватању активности, степену активног односа према раду, марљивости и уредности.

ЛИКОВНО СТВАРАЛАШТВО

Часови ликовног стваралаштва имају за циљ обучавање деце да рукују одговарајућим прибором и материјалом, да овладају ликовним техникама. Планом и програмом већа наставника у продуженом боравку обухваћено је континуирано праћење промена у природи током целе године, уређење паноа поводом смене годишњих доба, обележавање празника, школске славе и свих осталих актуелности. Организовање изложби додатно би мотивисало децу за овај вид стваралаштва.

ЛИКОВНО СТВАРАЛАШТВО

Часови ликовног стваралаштва имају за циљ обучавање деце да рукују одговарајућим прибором и материјалом, да овладају ликовним техникама. Планом и програмом већа наставника у продуженом боравку обухваћено је континуирано праћење промена у природи током целе године, уређење паноа поводом смене годишњих доба, обележавање празника, школске славе и свих осталих актуелности. Организовање изложби додатно би мотивисало децу за овај вид стваралаштва.

МУЗИЧКА НАСТАВА И ХОРСКО ПЕВАЊЕ

Свакодневно певање, свирање и играње значајно би допринело развијању креативности, маште као и општој атмосфери. Музика која се слуша била би пажљиво одабрана да би позитивно утицала на формирање слуха и развијање афинитета за добру музику.

СЦЕНСКО СТВАРАЛАШТВО

Ова секција би подстакла дечји драмско-сценски израз, развила таленат и њихову креативност, допринела остваривању културне мисије школе као отворене институције за стваралаштво деце у слободном времену и допринела развоју позоришне културе уопште.

СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ И БОРАВАК У ПРИРОДИ

Основна школа „Деспот Стефан Лазаревић“ располаже школским теренима и физкултурном салом који су свакодневно на располагању ученицима који бораве у школи у наставном и ваннаставном времену. Трчање, корективне вежбе, колективни спорт су активности које усмеравају и подстичу децу на бављење спортом и стварају жељу за здравим животом. Време проведено напољу подразумевало би учовање промене у природи, сакупљање лишћа, цвећа, прављење хербаријума у циљу развијања еколошке свести код ученика и бриге о очувању природе.

ЛЕПО ПОНАШАЊЕ И ПОНАШАЊЕ У САОБРАЋАЈУ

Деца се уче лепом понашању током боравка у школи. Бон-тон у свакодневним ситуацијама (у школској кухињи, на прославама рођендана, понашање у учионици и осталим просторијама школе, школском дворишту) неопходан је у васпитању детета, као и у каснијој комуникацији са околином.

УЧЕШЋЕ УЧЕНИКА У АКТИВНОСТИМА КОЈЕ ОРГАНИЗУЈУ УСТАНОВЕ И ИНСТИТУЦИЈЕ У ЛОКАЛНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

Деца ће посећивати позоришне, музичке, фолклорне програме који се организују у Дому културе, гостовања писаца и песника за децу у Градској библиотеци, посећиваће изложбе организоване у Дому културе и учествовати у хуманитарним акцијама школског и локалног карактера које имају за циљ развој емпатије, хуманости и позитивног система вредности.

ДНЕВНИ РЕЖИМ РАДА ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА (предлог)

КАДА ЈЕ НАСТАВА ПРЕ ПОДНЕ

- 07⁰⁰-07⁴⁰ јутарње прихватање ученика, хигијенска припрема за доручак и доручак
- 07⁴⁰-07⁴⁵ одвођење ученика на наставу
- 07⁴⁵-11¹⁰ боравак ученика на редовној настави
- 11¹⁵-11³⁰ хигијена и припрема за ручак
- 11³⁰-11⁴⁵ ручак
- 12⁰⁰-13⁰⁰ рекреација и боравак на ваздуху
- 13⁰⁵-16⁰⁰ самосталан рад ученика и израда домаћих задатака, реализација неке од пратећих активности, хигијенска припрема за ужину и ужина, организовано слободно време

ДНЕВНИ РЕЖИМ РАДА ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА (предлог)

КАДА ЈЕ НАСТАВА ПОСЛЕ ПОДНЕ

- 07⁰⁰-07⁴⁰ јутарње прихватање ученика, хигијенска припрема за доручак
- 07⁴⁵-08¹⁰ доручак

08¹⁵-11⁰⁰ јутарња гимнастика, самосталан рад ученика и израда домаћих задатака, хигијенска припрема за ужину и ужина, реализација неке од пратећих активности, организовано слободно време

11¹⁵-11⁵⁵ хигијена и припрема за ручак и ручак

12⁰⁰-12¹⁰ одвођење ученика на наставу

21. МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ И СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

Полазне основе:

1. Закон о основама система образовања и васпитања („Сл.гласник РС“бр.88/2017.)
2. Правилник о општим стандардима постигнућа-образовни стандарди за крај обавезног образовања („Сл.гласник РС-Просветни гласник", бр. 5/2010, 5/2011, 78/2017.)

22. ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ

Школа остварује школски програм и индивидуални образовни план за ученике са сметњама у развоју и ученике са посебним способностима.

Циљ индивидуалног образовног плана за ученике са сметњама у развоју јесте постизање оптималног укључивања ученика у редован образовно- васпитни рад и његово осамостаљивање у вршњачком колективу.

Ученици са изузетним способностима образују се по индивидуалном образовном плану који је прилагођен њиховим потребама и могућностима напредовања.

На основу члана 76. Закона о основама система образовања и васпитања, за ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу, ризика од раног напуштања школовања и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека, прилагођавање начина остваривања школског програма и израду, доношење и остваривање индивидуалног образовног плана.

Ученику који постиже резултате који превазилазе очекивани ниво образовних постигнућа, установа обезбеђује прилагођавање начина остваривања школског програма и израду, доношење и остваривање индивидуалног образовног плана.

Индивидуални образовни план је посебан акт, који има за циљ оптимални развој детета и ученика и остваривање исхода образовања и васпитања, у складу са прописаним циљевима и принципима, односно задовољавања образовно-васпитних потреба детета и ученика.

ИОП израђује тим за додатну подршку детету, односно ученику на основу претходно остварених, евидентираних и вреднованих мера индивидуализације и израђеног педагошког профила детета, ученика и одраслог, а остварује се након сагласности родитеља, односно другог законског заступника.

Уколико родитељ, односно други законски заступник, неоправдано одбије учешће у изради или давање сагласности на ИОП, установа је дужна да о томе обавести надлежну установу социјалне заштите у циљу заштите најбољег интереса детета, односно ученика.

Предвиђена је јединствена методологија за израду ИОП-а (Индивидуални образовни план) и она обухвата више корака:

1. Анализа ситуације и прикупљање података о детету

2. Израда педагошког профила детета
3. Одређивање приоритета у пружању подршке
4. Развијање стратегије подршке, крајњих циљева пружања подршке и детаљног плана активности.

Одлуку о изради ИОП-а доноси Стручни тим за инклузивно образовање и формира тим који ће израдити ИОП за ученика. ИОП тим обавезно чине: родитељ/ други законски заступник, стручни сарадник и наставник разредне наставе/ одељењски старешина; а по потреби и: стручњак ван установе (на предлог родитеља), предметни наставник/ци, педагошки асистент. Родитељ/ други законски заступник даје сагласност за спровођење ИОП-а.

Израђени ИОП одобрава Стручни тим за инклузивно образовање и по одобрењу шаље Педагошком колегијуму на коначно усвајање.

Школа подноси захтев ШОСО „Младост“ из Пирота за пружање стручне додатне подршке дефектолога ученицима који се образују по ИОП-у 2 у складу са ученичким потребама.

24. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Школа планира средства за спровођење и унапређење безбедности и заштите запослених на раду, као и да обезбеди да спровођење мера безбедности и здравља на раду не проузрокују финансијске обавезе за запосленог и не утиче на њихов материјални и социјални положај стечен на раду и у вези са радом.

Да би се обавило планирање финансијских средстава мора се кренути од опасности и штетности које се појављују у процесу рада и у радној околини, на основу којих се врши процена ризика од настанка повреда и оштећења здравља запослених и утврђују мере за отклањање, смањење или спречавање ризика.

У складу са Актом о процени ризика и мерама утврђеним у њему припрема се годишњи план мера заштите здравља запослених, који садржи следеће активности:

- Израда измена и допуна акта о процени ризика на радним местима у складу са подзаконским актима који су ступили на снагу после доношења акта;
- Набавка заштитне одеће, обуће, рукавица и др. заштитне опреме (заштитна одећа, мантили или блузе, за новопримљене раднике и замена дотајалих радних униформи);
- Неопходно је извршити поправку подова (неравнине), у радном простору и заменити дотрајале етисоне и сл.
- Обезбедити адекватно осветљење радног простора;
- Извршити набавку ормана за складиштење хемисјких средстава за чишћење и дезинфекцију;
- Набавку адекватних столица за рад;
- Мерење техничких зрачења у просторијама где је инсталирано више рачунара;
- Санитарни преглед запослених;
- Преглед и испитивање електро-инсталација;
- Мерење притиска воде у противпожарној хидрантској мрежи;
- Преглед и сервисирање апарата за заштиту од пожара;
- Преглед и испитивање громобранских инсталација;
- Обука запослених за безбедан и здрав рад;
- Обука запослених из области заштите о пожара и слично.

Школа треба да обезбеди средства за реализацију пројекта изградње прстенасте хидрантске мреже око школских објеката у Бабушници како би створила услове за реализацију налога инспектора Сектора за ванредне ситуације –Одељење превенције.

Одговорно лице за безбедности и заштиту на раду одређује приоритет у реализовању планираних активности.

Лице задужено за безбедности и заштиту на раду-спољни сарадник, који обавља послове у складу са своји задужењима периодично врши обуку свих запослених.

Континуирано се врши обука запослених из прве помоћи, како би што већи број запослених било оспособљено за пружање прве помоћи. Предвиђено је да у периоду од четири године обуку прође више од 50% запослених. Средства за обуке обезбеђује локална самоуправа.

У школи су означена ризична места видљивим ознакама, како би се превентивно утицало на повећање безбедности ученика и запослених. Мере се предузимају и у сваком од издвојених одељења у складу са специфичностима одељења.